

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologiæ Polemicæ Universæ

Pichler, Vitus

Augustæ Vindelicorum, Anno MDCCXIII.

§. 1. Aliquod Ecclesiæ caput, Christi Vicarium, ab ipso Christo constitutum est.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39374

S. I.

Aliquod Ecclesiae Caput, Christi vicarium, ab ipso Christo constitutum est.

3. **P**robatur 1. quia id exigit providentia & sapientia Christi, qui in caelos ascendens desijt esse praesens Ecclesia quoad Humanitatem suam & visibilem gubernationem, quae tamen necessaria est fidelibus. Debuit igitur Christus constituere aliquem Vicarium, qui loco sui ipsis praesentet visibiliter cum suprema potestate, & aliquod Caput, proportionatum membris, quae sunt meri homines sensibiles, sensibile & visibile regimen requirentes. Ferè sicut Rex Politicus suo Regno constituere solet Pro-Regem, quando ipse est absens.
2. quia id exigit utilitas fidelium, ut scilicet in suis necessitatibus habeant sensibile refugium, in rebus dubijs certum oraculum, in suis gravaminibus familiarem accessum.
3. Quia id exigit uniformitas fidei: debent enim omnes fideles in rebus fidei prorsus idem sentire, idem credere: quod fieri nequit in tanta diversitate iudiciorum, nisi detur unus Rector & Iudex summus, qui à Christo constitutus, & à Spiritu S. directus, infallibiliter doceat omnes, & cuius sententiae acquiescant omnes.
4. Confirmatur solidè 1. ex S. Scriptura, quae Ecclesiam comparat Regno Dan. 2. *Ovili* Jo. 10. *Exercitui Ordinato* Cant. 6. *Domui*. 1. Tim. 3. *Navi* 1. Petri 3. Atqui in Regno unus est Rex, in Ovili unus Pastor, in Exercitu unus Imperator seu Dux supremus, in Do-
- mo unus Paterfamilias, in Navi unus Gubernator. 2. Ab exemplo Synagogae, quae semper tegebatur ab uno summo Sacerdote visibili, adeoque ejus Regimen fuit Monarchicum; quod genus regiminis est optimum ex communi Sapientiam sensu, Orbis universi usui, & ipsius Naturae magisterio. Sed utique Christus non minus providerit Ecclesiae de optimo regimine, quam provisum fuit Synagogae, quae solum erat ancilla, aliquando repudianda, Ecclesia verò est dilecta sponsa Christi, nunquam deferenda. 3. ex facto Christi, D. Petro Primatum inter omnes Apostolos & Fideles conferentis, ut dicitur §. sequente. Interim ex dictis
- Colliges 1. Caput Ecclesiae semper esse debere *visibile*, seu tale, quod à membris seu fidelibus videri, audiri, consulti, & sensibilibus percipi possit.
2. Regimen Ecclesiae esse Monarchicum, seu tale, in quo unus praestet omnibus, quamquam non sit *purè* Monarchicum, sed temperatum ex Aristocratico & Democratico, quatenus praeter supremum Caput, scilicet Papam, instituti sunt Episcopi (qui sunt veri Principes & Pastores animarum, non meri Vicarii Papae) & quatenus nemo est, etiam ex infima plebe Christianorum, qui non possit fieri Episcopus aut Papa, si habeat dotes tanto muneri convenientes. Quippe Monarchia taliter

liter temperata ex Aristocratia & Democra-
 cratia videtur esse optimus regendi
 modus, tum quia sic subordinati Prin-
 cipes, si non sint præcise Vicarij, com-
 missos sibi subditos minùs negligunt, sed
 diligentius curant tanquam rem propri-
 am, tum quia sic summæ dignitates
 conferuntur optimis, cum excludatur
 hæreditaria successio.

6. Ob. 1. Christi Regnum non est de
 hoc mundo Jo. 18. ergo non datur unus
 Rex seu Monarcha Ecclesiæ in hoc
 mundo. 2. Deus ipse reprehendit
 Israëlitas, quòd Regem postulassent,
 1. Reg. 8. ergo Deo non placet regi-
 men Monarchicum. 3. Christus re-
 prehendit discipulos, quòd contende-
 rint de Primatu Luc. 22. ergo in Eccle-
 sia nullus est cæteris superior. 4. Non
 expedit, Orbem univèrsum regi ab
 uno principe in rebus politicis: ergo
 neque in spiritualibus.

R. ad 1. Non est de hoc mundo,
 hoc est, mundanum, politicum, &
 sæculare C. non est Monarchicum. N.
 A. & C. Ad. 2. Non reprehendit,
 quia absolutè postulabant Regem, sed
 quia postulabant talem regem, qui
 quasi independens à Deo more Genti-
 lium regeret populum Israëliticum,
 cui antea præerant Judices. Tanquam
 Pro-Reges Dei; ait enim ad Samuelem
 Deus: *non te abiecerunt, sed me, ne
 regnem super eos.* Ad 3. Christus
 reprehendit, quòd *ambitiose* contē-
 derent de Majoritate, & rectè, quam-
 vis enim Christus voluerit aliquem fa-
 cere Majorem cæteris, nullus tamen
 potuit sine culpa hanc dignitatem am-
 bire, multò minùs despotice regere, ut

reges gentium solebant; dixit enim,
vos autem non sic, quasi diceret, quam-
 vis unus *inter vos major sit, fiat sicut
 minor*, eiusque imperium non sit super-
 bum, despoticum, & tyrannicum, sed
 humilitate, suavitate, & charitate con-
 ditum, atque ministeriale. Ad 4. N.
 C. & parit. Nam ad conservationem
 Ecclesiæ necesse est, ut omnes idem
 sentiant circa res fidei, iisdemque Sa-
 cramentis &c. utantur; quòd ad con-
 servandum statum Politicum necesse
 non est. Si tamen aliquis Monarcha
 Mundi haberet tam fideles Principes
 subordinatos, ut per eos totum Mun-
 dum gubernare posset, non video, cur
 id non expediret.

Dices. Paulus hierarchiam Ecclesiæ
 commemorans Ephes. 4. nullo apice
 meminit alicujus Capitis, vel Regimi-
 nis Monarchici: ergo. R. imprimis
 ibi Paulus non describit hierarchiam Ec-
 clesiasticam & ordinem Ministerij, sed
 varià dona, quæ sunt in Ecclesia. Dein
 transeat, quòd describat hierarchiam,
 negatur autem, quòd Capitis implicite
 non meminerit: ait enim: *ipse dedit
 quosdam quidem Apostolos &c. alios
 autem Pastores & Doctores ad con-
 summationem Sanctorum &c. in ad-
 ficationem Corporis Christi, donec oc-
 curramus omnes &c.* En! Apostoli nomi-
 nantur primi, adeoque velut capita re-
 liquorum fidelium, & simul insinuat,
 hanc hierarchiam fore usque ad finem
 Mundi: atqui ex alijs Scripturæ locis
 constat, nulli Apostolorum promissam
 fuisse perpetuitatem in gubernanda Ec-
 clesia, nisi uni Petro, cui dictum est:
rogavi pro te, ut non deficiat fides tua
 Ti. 3. Luc.

Luc. 22. *Super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam, & porta inferi non prevalebunt adversus eam.* Mat. 16. ergo Paulus tacite insinuavit regimen Apostolicum Ecclesiae, semper futurum usque ad finem Mundi, fore penes Petrum, & ejus in gubernanda Ecclesia successores, adeoque semper fore Monarchicum. Quamvis igitur omnibus Apostolis data sit potestas illimitata in omnes fideles sine restrictione ad certum locum, tamen non fuit ordinaria, sicuti Petri (Capitis & Pastoris ordinarii) in qua succederent alij usque ad finem Mundi, sed tantum fuit delegata, extraordinaria, & sine perpetua successione.

Ceterum miror, heterodoxos adeo laborare, ut excludant unum Caput supremum, Christi in terris vicarium; cum tamen interim ipsi vel universum populum Christianum praeficiant toti Ecclesiae, qui hujus regimen volunt esse Democraticum seu populare, vel saltem cujuslibet communitatis & Ecclesiae particularis particularem Pastorem & Rectorem ceu caput sub Christo agnoscant, constituentque. Si Pastorem primum omnino è terris sublatum, & collocatum in caelis velitis; cur manent secundi & tertij Pastores in terris? Si in terris admittatis oves visibiles, & pro his pastores medios & infimos pariter visibiles? quid prohibet etiam primum aliquem (post Christum) pariter visibilem admittere in terris?

7. Ob. 2. Christus est Caput Ecclesiae; ergo si aliud praeter ipsum statuatur, Ecclesia fit biceps & monstrosa. 2. Christus est Sponsus Ecclesiae: atqui

Sponsus non patitur alium sponsum, etiam subordinatum tantum. 3. *Multri unum Corpus sumus in Christo, singuli autem alter alterius membra.* Rom. 12. ergo omnes fideles, etiam Papa, sunt membra, & nullus est Caput. 4. Si Papa potest dici *Caput Ecclesiae*, tunc Ecclesia potest dici *Corpus Papae*, quia Caput & Corpus sunt correlativa: sed Ecclesia non dicitur Corpus Papae, sed Corpus Christi: ergo.

R. Ad 1. Quamquam Christus sit Caput primum, principale, & nunc invisibile, nihilominus tamen sine absurdo & monstrositate poterit admitti aliud Caput Ecclesiae secundarium, subordinatum, ministeriale, & visibile; sicut mulier non dicitur biceps & monstrosa, quamvis praeter caput physicum & proprium habeat etiam morale & alienum, nam *Caput mulieris vir est.* Eph. 5. Et utique Regnum praeter Regem absentem potest habere caput vicarium, scilicet Pro-Regem. Ad 2. Allegoria de Sponso & Sponsa rectè quidem accommodatur Christo & Ecclesiae, non tamen in omnibus; sicut & allegoria de Capite & Corpore; nam Corpus physicum non potest habere unum Caput principale, & alterum subordinatum, quamvis id de Corpore Morali & Mystico dici possit. Pari modo in Moralibus absurdum non est, Vicarium esse Sponsum Reginae subordinatum, licet in Physicis desponsationibus absurdum foret. Ad 3. Papa est quidem etiam membrum Ecclesiae, & quidem praecipuum, si Christus consideretur ut Caput, per internum & spirituale influxum efficiens Ecclesiam.

non tamen si Christus consideretur ut Caput gubernans Ecclesiam; nam ad Ecclesiam exterius & sensibilibus gubernandam necesse habuit aliud Caput, fidelibus proportionatum, sibi substituere, nempe Papam. Ad 4. N. sequentiam. Quamvis enim Caput primum & Corpus sint correlativa, & mutuo ad se invicem dici possint, non tamen mutuo de se dici necesse est Caput *secundarium* & Corpus; sicut Regnum non dicitur esse Pro-Regis, sed Regis tantum.

Ob. 3. Etiam si admittatur aliqua suprema potestas in Ecclesia, tamen opus non est admittere Papam, sed dici potest, eam residere in Principe Politico: ergo. 2. dici potest, eam residere in pluribus Principibus Politicis simul, seu in Magistratu seculari. 3. vel saltem in Principibus Ecclesiasticis, seu in Episcopis pluribus. Atque sic regimen Ecclesiae non erit Monarchicum, sed Aristocraticum, hoc est, penes Optimates.

R. N. A. Ratio negandi est 1. quia regimen Ecclesiae est spirituale & supernaturale, ordinatum ad animas perdendas ad felicitatem supernaturalem: tale autem regimen non competit ulli Principi seculari. 2. quia Apostolis dictum est à Christo: *pasce oves meas Jo. 21. quodcumque solveris &c. quaecumque alligaveris &c. Mat. 16. & 18.* Non autem ulli Principi seculari: si autem hanc potestatem non acceperunt à Christo, eam utique non habent; quia nec habent à se, nec à populo universo, cum populo nunquam fuerit concessa. 3. quia nullus est assignabi-

lis Princeps secularis, cui totus parcerit, vel pareat Orbis Christianus: atqui Capiti Ecclesiae debent parere omnes omnino Christiani. Ad 2. In Magistratu politico, ex pluribus constante, non posse residere potestatem spiritualem & supernaturalem gubernandi Ecclesiam, patet ex rationibus negandi primum adductis, nempe quia spiritualem Magistratus Politicus non habet à se, nec habet à Christo, nec illus est Magistratus secularis, cui obediat totus Orbis Christianus. Ad 3. constabit tum ex ijs, quae asseremus §. sequenti pro Primatu Petri, tum ex ijs, quae disseremus de Superioritate Pontificis supra Concilium, tum ex iam dictis, tum ex eo, quod Episcopi raro congregentur aut congregari possint, adeoque Ecclesia serè semper destituta foret Rectore: Episcopi enim seorsum singuli nihil ordinare aut decernere possunt pro universa Ecclesia.

Dices 1. Omnes jubentur subesse Regi quasi praecellenti 1. Petri 2. Et Magistratus secularis *Non sine causa gladium portat, Dei enim Minister est Rom 13.* ergo Princeps & Magistratus secularis acceperunt potestatem in omnes Christianos à Deo. R. Omnes jubentur subesse Regi in rebus politicis, non Ecclesiasticis & spiritualibus. Gladium portat ut Minister Dei ad custodiendas Leges Divinas, & ad defendendam Ecclesiam, non ut Judex, vel Interpretes Legum Divinarum & Ecclesiasticarum.

Dices 2. Actorum 15. *convenerunt Apostoli & Seniores videre de verbis &c.* Et Paulus act. 2. dicit Episcopis

pis: attendite vobis & universo gregi, in quo vos Spiritus S. posuit Episcopus regere Ecclesiam DEI. Ergo regimen Ecclesiae est penes Optimates, Seniores, & Episcopos, non apud unum Monarcham. R. N. C. Cur enim Monarcha seu supremus Princeps non possit alios

sibi subordinatos adhibere in consilium; & sic communi sensu aliquid decernere, aut exequi per alios sibi substitutos, quod propter negotiorum multitudinem, aut loci distantiam per se non potest?

§. II.

D. Petrus fuit illud Ecclesiae Caput, à Christo constitutum, seu obtinuit Primatum tam inter Apostolos, quam ceteros fideles.

11. **P**ROBATUR 1. Christus promisit D. Petro Primatum: ergo etiam ipsi contulit, cum Christus necessario sit fidelis in promittendo. Ant. prob. præcipue ex c. 16. Matth. v. 18. & 19. Ubi Christus, quamquam praesentes fuerint etiam ceteri Apostoli, ad solum Petrum, postquam ille solus aperte confessus fuerat Divinitatem Christi, dixit: *tu es Petrus, & super HANC PETRAM aedificabo Ecclesiam meam, & porta inferi non prevalebunt adversus eam. TIBI dabo claves Regni caelorum. ET QUODCUNQUE* ligaveris super terram, erit ligatum & in caelis; & *QUODCUNQUE* solveris super terram, erit solutum & in caelis. Quibus verbis clare exprimitur Primatus & suprema in totam Ecclesiam potestas, Petro conferenda, sub duplici Metaphora, scilicet *Petra* seu fundamento, & *Clavium*; quod enim in edificio est *fundamentum*, hoc in Corpore est *Caput*, & in Communitate Primatus. Et cui traduntur *Claves* v. g.

civitatis, illi committitur simul suprema potestas in civitatem, saltem vicaria; quippe per claves significatur suprema potestas tum ex recepta inter homines consuetudine, tum in SS. litteris Apoc. 3.

12. Prob. 2. Christus etiam contulit Primatum & supremam potestatem D. Petro: ergo. A. prob. præcipue ex c. 21. Joan. v. 18. ubi Christus iterum ad solum Petrum, praesentibus quamquam etiam alijs Apostolis & discipulis, dixit: *pasce oves meas*, postquam ter ipsum prius interrogaverat: *Simon Joannis* (hoc est, *Petre*, nam Petrus, antequam Christus ipsi nomen mutaverat ad indicandum futurum officium in firmanda & gubernanda Ecclesia Mat. 16. vocabatur *Simon, Jonæ seu Joannis filius*) *Simon Joannis diligis me plus his?* hoc est, plus quam ceteri praesentes. Ubi advertendum est 1. per *pasce* intelligi omnem actum pastorem, scilicet *praesse, regere, ducere, reducere, dare*